

Vlada Crne Gore
Kordinacioni tim za implementaciju
Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama Crne Gore

IZVJEŠTAJ

o realizaciji šestomjesečnog Akcionog plana za implementaciju
Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama
za period 1. januar - 30. jun 2010. godine

Podgorica, jun 2010.

REZIME

Vlada Crne Gore na sjednici održanoj 11. oktobra 2007. godine usvojila je Komunikacionu strategiju o evroatlantskim integracijama Crne Gore. U cilju njene efikasne realizacije Vlada je, na sjednici održanoj 18. oktobra 2007. godine, donijela Odluku o osnivanju Koordinacionog tima za njenu implementaciju.

Shodno toj Odluci, zadatak Koordinacionog tima je, između ostalog, izrada izvještaja za Vladu Crne Gore o implementaciji šestomjesečnog Akcionog plana.

Petim Akcionim planom definisane su sljedeće aktivnosti:

- Pet tribina »Zajedno u Evropi, sigurni u NATO« za građane;
- Izrada i distribucija letka »Zajedno u Evropi, sigurni u NATO«;
- Formiranje NATO Informativnog centra u Podgorici;
- NATO bus ture;
- TV Talk Show – 5 emisija na ATLAS televiziji;
- NATO info na TVCG – dva puta mjesečno;
- NATO info na Radiju Crne Gore – dva puta mjesečno;
- Održavanje i unapređenje sajta *www.nato-montenegro.me*;
- NATO info telefon, besplatan broj 080081320;
- Predavanje za maturante;
- Putovanje u sjedište NATO-a u Briseli I komande SHAPE u Monsu;
- Seminar za novinare;
- Serija diskusija za ciljne grupe – penzioneri, organizacije za ženska prava, studenti;
- Konferencije za novinare, gostovanja u medijima, izjave, saopštenja;
- Izrada mjesečnog newsletter-a;
- Okrugli sto za poslanike;
- Edukacija državnih i lokalnih službenika i namještenika o evroatlantskim integracijama;
- Press klipping;
- Istraživanje javnog mnjenja;
- Izvještaj o implementaciji Akcionog plana za period januar – jun 2010. godine;
- Akcionni plan 1.jul –31. decembar 2010. godine.

Sve planirane aktivnosti V šestomjesečnim Akcionim planom su realizovane, osim tri: početak rada NATO Informativnog centra u Podgorici, NATO bus ture i okrugli sto za poslanike. Težište aktivnosti koje su realizovane u ovom periodu, bilo je usmjereno na pravovremeno i objektivno informisanje građana Crne Gore o evroatlantskim integracijama.

U ovom periodu je povećan broj javnih tribina, emisija u elektronskim medijima(5) i drugih oblika direktne komunikacije sa građanima, koje su proistekle iz intenziviranja aktivnosti, budući je Crna Gora postala dio MAP-a. Odgovori koji su dati značajno su doprinijeli pravazilaženju nekih

od predrasuda, stereotipa i zabluda koje postoje kod građana o procesu priključenja Crne Gore u NATO.

Kako je pokazalo i posljednje istraživanje javnog mnjenja, koje je realizovao CEDEM, u julu ove godine, broj pristalica NATO povećan je sa stanovišta dugoročnog trenda, a broj protivnika je smanjen. Time se potvrđuje uspješnost realizovanih aktivnosti implementacije Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama Crne Gore. Naravno, postoji potreba nastavka djelovanja u cilju pravovremenog i objektivnog informisanja svih struktura crnogorskog društva o ovom procesu.

Predlog zaključaka za Komisiju/ Vladu:

- 1.Vlada Crne Gore, na sjednici od 29. jula 2010. godine, usvojila je Izvještaj i donijela novi Akcioni plan za implementaciju Komunikacione strategije za period 1.jul-31. decembar 2010. godine;
- 2.Zadužuje se Ministarstvo odbrane da obezbijedi adekvatne prostorne uslove za rad NATO informativnog centra u Glavnom gradu;
- 3.Zadužuju se članovi Vlade da se aktivnije uključe u implementaciju Akcionog plana za realizaciju Komunikacione satrategije o evroatlantskim integracijama Crne Gore.

UVOD

Vlada Crne Gore na sjednici održanoj 11. oktobra 2007. godine usvojila je Komunikacionu strategiju o evroatlantskim integracijama Crne Gore. U cilju njene efikasne realizacije Vlada je, na sjednici održanoj 18. oktobra 2007. godine, donijela Odluku o osnivanju Koordinacionog tima za implementaciju Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama Crne Gore. Shodno toj Odluci, zadatak Koordinacionog tima je:

- koordinacija aktivnosti na implementaciji Komunikacione strategije;
- izrada i implementacija polugodišnjih Akcionih planova;
- izrada izvještaja za Vladu Crne Gore o implementaciju Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama i
- Preduzimanje drugih aktivnosti na zahtjev Vlade.

Prilikom koncipiranja Petog šestomjesečnog Akcionog plana pošlo se od dosadašnjih aktivnosti na realizaciji Komunikacione strategije i činjenici da je Crna Gora primljena u Akcioni plan za članstvo u NATO, u decembru 2009. godine, što se smatra predvorjem punopravnog članstva u Sjevernoatlantsku alijansu.

Akcionim planom definisane su aktivnosti, nosioci aktivnosti, mehanizmi realizacije, ciljne grupe, period realizacije i finansiranja aktivnosti, kao i monitoring i evaluacija.

Akcionim planom predstavljen je neophodni komunikacijski instrumentarij za postizanje osnovnog cilja kampanje – podizanje nivoa zainteresovanosti i informisanosti javnosti Crne Gore o evroatlantskim integracijama i upoznavanja međunarodne javnosti o procesu ostvarivanja strateškog spoljno-političkog prioriteta Crne Gore integracije u NATO.

Petim Akcionim planom definisane su sljedeće aktivnosti: Pet tribina »Zajedno u Evropi, sigurni u NATO« za građane; Izrada i distribucija letka »Zajedno u Evropi, sigurni u NATO«; Formiranje NATO Informativnog centra u Podgorici; NATO bus ture; TV Talk Show – 5 emisija; NATO info na TVCG – dva puta mjesečno; NATO info na Radiju Crne Gore – dva puta mjesečno; Održavanje sajta *nato-montenegro*; NATO info telefon; Predavanje za maturante; Putovanje za studente u sjedište NATO-a; Seminar za novinare; Serija diskusija za ciljne grupe – penzioneri, organizacije za ženska prava, studenti; Konferencije za novinare, gostovanja u medijima, izjave, saopštenja; Izrada mjesečnog newsletter-a; Okrugli sto za poslanike; Edukacija državnih i lokalnih službenika i namještenika o evroatlantskim integracijama; Press klipping; Istraživanje javnog mnjenja; Izvještaj o implementaciji Akcionog plana za period januar – jun 2010. godine; Akcioni plan jul – decembar 2010. godine.

AKTIVNOSTI:

1. JAVNE TRIBINE „ZAJEDNO U EVROPI, SIGURNI U NATO“

Koordinacioni tim je šestomjesečnim Akcionim planom za period 01. januar – 30. jun predvidio organizovanje pet javnih tribina na temu "Zajedno u Evropi, sigurni u NATO", u pet crnogorskih opština.

Prva javna tribina održana je **u Danilovgradu** 05. februara u saradnji sa Opštinom Danilovgrad i NVO "Euro-Atlantski klub". Na tribini su učestvovali ministarka za evropske integracije u Vladi Crne Gore **prof.dr Gordana Đurović**, državni sekretar u Vladi Republike Slovenije **dr Rado Genorio**, dekan Fakulteta za humanističke studije na Univerzitetu Donja Gorica **prof.dr Radovan Vukadinović**, profesor na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu **prof.dr Lidija Čehulić Vukadinović**, predsjednik Euro-atlantskog kluba Crne Gore **mr Savo Kentera**, dok je domaćin skupa bio predsjednik opštine Danilovgrad **Branislav Đuranović**.

Druga po redu javna tribina održana je **u Ulcinju** 24. marta, u Sali Opštine Ulcinj, sa početkom u 12 sati. Učesnici na tribini bili su savjetnik Premijera Crne Gore za spoljne poslove **Ana Vukadinović**, Ambasador Albanije u Crnoj Gori **Tonin Beci**, predstavnik Ministarstva odbrane Albanije **Idriz Konjari**, predsjednik Skupštine opštine Ulcinj **Muhamed Nika**, predstavnik Koordinacionog tima **doc.dr Dražen Cerović**, a u svojstvu domaćina prisutnima se obratio podpredsjednik Opštine Ulcinj **Nail Redža**.

U srijedu 05. maja 2010.godine **u Nikšiću** je održana treća po redu javna tribina. Na skupu koji je u svojstvu domaćina otvorio Predsjednik opštine Nikšić **Nebojša Radojčić**, učestvovali su: specijalni savjetnik Predsjednika Vlade Crne Gore **Slavica Milačić**, savjetnik Predsjednika Crne Gore za međunarodne odnose i spoljnu politiku **Ivan Leković**, predstavnik Instituta za strateške studije i projekcije **Ivan Jovetić** i izvršni direktor NVO "Alfa centar" **Aleksandar Dedović**. Događaj je organizovan u saradnji sa Opštinom Nikšić i NVO "Alfa centar".

Četvrta javna tribina predviđena ovim Akcionim planom je održana 28. maja **u Šavniku**, u Sali SO Šavnik sa početkom u 11 sati. Na skupu su govorili poslanik u Skupštini Crne Gore **Valentina Šćepanović**, pomoćnik ministra unutrašnjih poslova i javne uprave za vanredne situacije **Zoran Begović**, vojni analitičar iz Republike Srbije **Aleksandar Radić** i pukovnik u Ministarstvu odbrane **Zoran Lazarević**. Sve prisutne je u svojstvu domaćina pozdravio predsjednik Opštine Šavnik **Velimir Perišić**.

U Rožajama je 30. juna održana peta po redu javna tribina na temu "Zajedno u Evropi, sigurni u NATO". Prisutnim građanima obratili su se predsjednik Opštine Rožaje **Nusret Kalač**, ambasador Turske u Crnoj Gori Nj.E. gđa **Emine Birgen Keşoulu**, dekan Fakulteta bezbjednosti u Sarajevu **prof.dr Ramo Masleša**, član Koordinacionog tima **mr Mehmedin Tahirović** i predsjednik NVO Spona iz Berana **Saša Radunović**.

Na svim javnim tribinama aktivno su učestvovali prisutni građani, kao i predstavnici medija, koji su postavljanjem pitanja uvodničarima, iskazali veliko interesovanje za ovu temu i u punoj mjeri opravdali održavanje ovakvih događaja.

2. IZRADA I DISTRIBUCIJA LETKA "ZAJEDNO U EVROPI, SIGURNI U NATO"

Letak "**Zajedno u Evropi, sigurni u NATO**" odštampan je u tiražu od 45.000 na crnogorskom jeziku i 5.000 primjeraka na albanskom. Njegova distribucija je izvršena u vidu umetka u dnevnom listu „Pobjeda“ **6. aprila** i **11. juna**, kao i **7. aprila** u nedeljniku „Koha Javore“ na albanskom jeziku.

3. FORMIRANJE NATO INFORMATIVNOG CENTRA U PODGORICI

NATO informativni centar (NIC) ima za cilj da unaprijedi znanje, informisanost i razumijevanje NATO-a i evroatlantskih integracija Crne Gore, prije svega, kod crnogorskih građana, ali i kod predstavnika medija, akademske zajednice i civilnog društva. NATO informativni centar biće u prilici da obezbijedi informacije, pomoć kod istraživanja i podršku projektima crnogorskih građana i organizacija koji su u vezi sa NATO-m, kao i pristup NATO dokumentima i publikacijama. Osoblje NIC-a pružaće pomoć u traženju dokumenata NATO, kako u štampanom, tako i u elektronskom obliku. Takođe, baviće se prevođenjem i izdavanjem NATO publikacija na crnogorskom jeziku, što će olakšati dostupnost te literature širem krugu korisnika. Radni kapaciteti Centra biće korišćeni za organizaciju raznih sastanaka, brifinga, konferencija, okruglih stolova koji će tretirati pitanja od važnosti za NATO i integraciju Crne Gore u tu bezbjednosnu strukturu. Osoblje Centra će biti kvalifikovano da daje intervjuje i izjave u vezi sa NATO događajima. Takođe, u okviru Centra će funkcionisati postojeći web sajt nato-montengro.me, besplatna NATO telefonska linija, kao i NATO biblioteka. Osoblje centra će pripremati i mjesečni newsletter o važnim događajima u vezi sa odnosima NATO-Crna Gora, koji će biti prevođen na engleski jezik i distribuiran međunarodnoj javnosti, kao i međunarodnim predstavnicima u Crnoj Gori. Podstićaće akademsko i novinarsko istraživanje o NATO pitanjima i pripremati i realizovati različite informativno-edukativne projekte iz oblasti međunarodnih odnosa, bezbjednosti i NATO-a. Osim građanske, baviće se i političkom edukacijom, posebno predstavnika političkih partija. Napredna audio-vizuelna tehnika podržaće različite vidove komunikacije – direktan video-link Centar – NATO štab u Briselu, emitovanje različitih multimedijalnih projekata i dokumentarnih i tematskih filmova.

Ova aktivnost je planirana i Individualnim partnerskim akcionim planom (IPAP).

Visoki predstavnici NATO-a, tokom posjete Podgorici, podržali su ideju osnivanja takvog centra i najavili mogućnost doniranja audio-vizuelne opreme za potrebe centra. Takođe najavili su donaciju NATO biblioteke i aktivno učešće predstavnika NATO-a u radu centra.

U dogovoru sa Ministarstvom odbrane pripremljen je projekat za upućivanje prema Vladi Crne Gore, radi ustupanja poslovnog prostora, kojim raspolaže Ministarstvo odbrane, u ulici Novaka Miloševa 3, Koordinacionom timu na korišćenje. Istovremeno, pripremljeni su projekti za rekonstrukciju i opremanje Informativnog centra i NATO bus ture u iznosu od 120 000 eura, koje je u dogovoru sa predstavnikom Ministarstva odbrane Norveške u Crnoj Gori gdinom Mortenom Ringheimom, trebalo da finansira Vlada Norveške. Kada je sve **bilo spremno** za realizaciju, upućivanje projekata prema Vladi i donatorima je stopirano, iz razloga nepoznatih Koordinacionom timu. Cijenimo da su ovi projekti veoma bitni za dalji kvalitet rada Tima i ispunjavanja obaveza u MAP-u.

4. NATO BUS TURE

Projekat NATO bus podrazumijeva nabavku vozila i njegovo obilježavanje jasnim simbolima NATO i logo-a o evroatlantskim integracijama Crne Gore, kao i pratećom audio i zvučnom opremom. Planirano je da se formira tim ljudi koji bi u adekvatno opremljenom vozilu, sa jasnim vizuelnim identitetom, obilazio razne opštine u Crnoj Gori, u cilju promovisanja evroatlantskih integracija. Organizacija aktivnosti bi bila koordinisana sa mjesnim centrima za kulturu, u cilju obogaćenja sadržaja aktivnosti. Poseban dio odnosi se na popularizaciju vojnog poziva i uloge VCG u procesu evroatlantskih integracija, sa posebnim osvrtom na učešće pripadnika VCG u mirovnim misijama i operacijama.

Aktivnosti NATO bus tura će se paralelno odvijati sa održavanjem javnih tribina u gradovima Crne Gore, kako je to predviđeno Akcionim planom.

Korišćenje NATO bus tura u cilju povećanja podrške javnog mnjenja pokazalo se veoma efektivno u Sloveniji i Hrvatskoj.

Projekat je bio pripremljen za kandidovanje i upućivanje prema Vladi Norveške u cilju dobijanja donacije, u februaru ove godine, ali je realizacija istog stopirana iz razloga nepoznatih Koordinacionom timu.

5. TV TALK SHOW – 4 EMISIJE NA RTV ATLAS

Važna aktivnost u implementaciji Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama Crne Gore jeste emitovanje talk-show emisije **„Zajedno u Evropi, sigurni u NATO“** na RTV Atlas, koja se bavi evroatlantskim integracijama.

Emitovane su četiri emisije i to: 09. maja, 30. maja, 20. juna i 18. jula 2010. godine.

Učešće u emisiji uzeli su predstavnici Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore, Koordinacionog tima, predstavnici diplomatsko-konzularnih predstavništava u Crnoj Gori, strani zvaničnici i eksperti, kao i predstavnici NVO sektora. Prva emisija je emitovana **09. maja**, na temu NATO i EU, a učesnici su bili: politički direktor MIP-a **Vesko Garčević**, predstavnik Ministarstva odbrane mr **Mehmedin Tahirović**, predstavnik Narodne stranke **Milan Radović** i predstavnica NVO Liga ženskih glasača **Mira Asović**. U drugoj emisiji koja je emitovana **30. maja**, učestvovali su vojni analitičar iz Beograda **Aleksandar Radić**, predstavnik Ministarstva odbrane pukovnik **Zoran Lazarević**, predstavnica NVO Anima **Ervina Dabižinović** i predstavnik NVO Naši korijeni **Žarko Tomanović**. Treća emisija na temu „NATO i ekologija“, koja se bavila ekološkim aspektima evroatlantskih integracija, emitovana je **20. juna**, a učestvovali su: pomoćnik ministra unutrašnjih poslova za vanredne situacije **Zoran Begović**, direktor Agencije za zaštitu životne sredine **Daliborka Pejović** i direktor NVO Alfa centar **Aleksandar Dedović**. U poslednjoj emisiji ovog serijala, koja je emitovana **18. jula**, a čija je tema bila politički aspekt članstva u NATO, učestvovali su predstavnici najvažnijih političkih partija u Crnoj Gori i to: DPS – **Mišo Stanišić**, SDP – **Raško Konjević**, Pokret za promjenje – **Nebojša Medojević** i NOVA – **Strahinja Bulajić**. Pozivu se nisu odazvali predstavnici SNP-a.

6. NATO INFO NA TVCG

Radi obezbjeđenja neposrednog vizuelnog kontakta i razmjene informacija sa najširim dijelom javnosti Crne Gore, Koordinacioni tim u saradnji sa **RTCG** realizuje emisiju „**NATO-info**“. Imajući u vidu da televizijske emisije imaju posebno visok stepen uticaja na informisanje i formiranje stavova gledalaca, cijeni se da emisija „NATO-info“ predstavlja efikasan instrument koji omogućava gledaocima neposredan kontakt i pravovremen odgovor o konkretnim pitanjima i aktivnostima Crne Gore u procesu priključenja NATO.

Na osnovu Ugovora o saradnji između KT i RTCG zaključenog 7.septembra 2009. godine, realizuje se emisija o evroatlantskim integracijama „NATO-info“. U okviru serijala „NATO-info“ od 1.januara do 30. juna 2010. godine realizovano je **dvanaest** emisija, i to:

- **14.01.2010** 1. Intervju - Dragan Pejanović 2. Rat u internet prostoru (Estonija)
- **28.01.2010** 1. Javno mnjenje i NATO integracije u CG 2. Intervju-Dipaolo predsjednik vojnog komiteta NATO 3. Obuka Avganistanskih vojnika (NATO TV)
- **11.02.2010** 1. NATO INFO tribina - Danilovgrad 2. Madjarska i NATO
- **25.02.2010** 1. Delegacija Ministarstva odbrane CG u sjedištu NATO 2. Istorijat NATO alijanse 3. Ciljanje (NATO TV)
- **11.03.2010** 1. Odlazak crnogorskih vojnika u Avganistan 2. Norveška i NATO alijansa

- **25.03.2010** 1. Komandant združenih snaga NATO Mark Fiddžerald u Crnoj Gori 2. Intervju - Prof Dr Miroslav Hadžić
- **08.04.2010** 1. Operacija Brezna - nezavisna produkcija (Integracija)
- **22.04.2010** 1. Bugarska i NATO - nezavisna produkcija (Integracija)
- **06.05.2010** 1. Strateški pregled odbrane 2. Tribina u Nikšiću
- **20.05.2010** 1. Novi strateški koncept NATO -a 2. Crnogorski vojnici u ISAF misiji u Avganistanu
- **03.06.2010** 1. Tribina Zajedno u Evropi, sigurni u NATO – Šavnik
- **17.06.2010** 1. Crna Gora na putu u NATO, nezavisna produkcija (Integracija)

7. NATO INFO NA RADIJU CRNE GORE

Osim emitovanja tv emisije „NATO info“ na Televiziji Crne Gore, u novembru 2009. godine je počela da se emituje i **radio emisija „NATO info“** na Radiju Crne Gore, dva puta mjesečno, u trajanju od pola sata, nekad zbog zanimljivosti teme i duže. Prva emisija emitovana je 26. novembra 2009. godine. Dosadašnji gosti emisije bili su šef Koordinacionog tima **Dragan Pejanović**, ministar odbrane **Boro Vučinić**, pomoćnik ministra za politiku odbrane **Draško Jovanović**, pomoćnik ministra odbrane za materijalne resurse **Rifet Kosovac**, projekt menadžer norveškog Ministarstva odbrane **Morten Ringhajm**, generalni sekretar NATO-a **Arnest Fog Rasmusen**, načelnik Generalštaba Vojske Crne Gore **Dragan Samardžić**, ambasador Crne Gore pri NATO u Briselu **Veselin Šuković**, zamjenik šefa Odsjeka za NATO u Ministarstvu odbrane **Tihomir Mijović**.

Učešće u emisiji uzeli su i predstavnici NVO sektora i to: **Savo Kentera** i **Vladimir Raičić** – Evroatlantski klub Crne Gore; **Žarko Tomanović** – Evropski pokret naši korijeni; **Aleksandar Dedović** – Alfa centar. Takođe, gosti emisije bili su i predsjednik Socijalističke narodne partije **Srdan Milić**, potpredsjednik Nove srpske demokratije **Slaven Radunović** i vojni analitičar **Zoran Bukvić**.

U emisiji su tretirane raznovrsne teme, kao što su prijem Crne Gore u MAP program, Individualni program za partnerstvo, Monden program – program demilitarizacije Crne Gore, Istraživanja javnog mnjenja o učlanjenju Crne Gore u NATO, Predlog strategijskog pregleda odbrane koji je u završnoj fazi, Vojno civilna spremnost za reagovanje u vanrednim situacijama i sl.

8. ODRŽAVANJE SAJTA NATO-MONTENEGRO

Web sajt predstavlja veoma značajan kanal komunikacije sa novinarima i građanima u okviru aktivnosti na implementaciji Komunikacione strategije i aktivnostima državnih organa.

Radi obezbjeđivanja pravovremenih informacija u cilju informisanja domaće i inostrane javnosti o aktivnostima Crne Gore na putu

evroatlantskih integracija, veb sajt **www.nato-montenegro.me** je kontinuirano ažuriran novim informacijama. Na sajtu je u funkciji **Forum** koji omogućava da svaki građanin započne temu za diskusiju, ili da daje komentare na započete teme.

Posjeta sajtu je kontinuirana i iznosi oko 10.000 otvorenih stranica mjesečno (tačan broj posjetilaca nije moguće utvrditi zbog mjera zaštite koje koriste pojedini posjetioci). U toku ovog Akcionog plana internet sajt je unaprijeđivan kako bi se što lakše mogao pretraživati sadržaj sajta koji sačinjavaju: tekst, fotografije, brošure i časopisi, audio fajlovi, video fajlovi, kao i različiti interaktivni sadržaji.

Izrada predloga strategije za budući razvoj WEB sajta je u toku, a očekivani rezultati su povećanje efikasnosti i ažurnosti sajta, praćenje novih tehnologija u izradi sajta, povećanje funkcionalnosti i nivoa bezbjednosti sajta i praćenje modernih trendova.

Treba pomenuti i **mjesečnik Ministarstva odbrane "Partner"** koji značajno doprinosi informisanju građana o evroatlantskim integracijama, a čiji primjerci se svakoga mjeseca mogu pronaći na sajtu www.nato-montenegro.me. i www.odbrana.gov.me. Besplatno se dostavlja građanima, institucijama i pripadnicima Vojske CG.

9. NATO INFO TELEFON

U oktobru 2009. godine, projekat je pokrenut od strane Koordinacionog tima za implementaciju Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama Crne Gore, u saradnji sa CDT-om, u cilju lakšeg, potpunijeg i kvalitetnijeg informisanja građana o NATO savezu i odnosima Crne Gore i NATO. Linija je otvorena radnim danima od 12 do 14h, kao i od 19 do 21h i dostupna je sa fiksne i mobilne mreže.

Građani su pokazali jako malo interesovanje za ovaj vid informisanja o evroatlantskim integracijama, čemu doprinosi način rada i funkcionisanja linije. Vjerujemo da bi u okviru Informativnog centra, uz adekvatnu promociju, bilo veće interesovanje građana.

10. PREDAVANJE ZA MATURANTE

Radionice su održane u periodu od **22. do 29. aprila 2010. godine**. Predavači su bili diplomirani studenti Pravnog fakulteta i Fakulteta političkih nauka, od kojih je jedan magistrant međunarodnih odnosa. Ovi predavači su, u okviru projekta *Evropski pravac – siguran put*, držali radionice i prošle godine.

Termini održavanja radionica određeni su posredstvom Ministarstva prosvjete i nauke. Tokom realizacije projekta bilo je manjih poteškoća. Naime, zbog odlaganja štampanja publikacije, radionice su se održale pred

kraj školske godine za maturante, tako da posjećenost radionica u nekim školama nije bila potpuna.

Održane su sledeće radionice:

- 22. april – elektrotehnička škola "Vaso Aligrudić";
- 23. april – gimnazija "Slobodan Škerović";
- 28. april – srednja ekonomska škola "Mirko Vesović";
- 29. april – srednja građevinsko-geodetska škola "Marko Radević".

Ukratko, predavači se slažu da su ovogodišnje radionice bile znatno bolje od prošlogodišnjih, prije svega u pogledu zainteresovanosti, informisanosti i reakcije publike tokom i nakon predavanja.

U saradnji sa Koordinacionim timom, CDT je objavio publikaciju edukativnog karaktera – **Vodič kroz EU i NATO** (mart, 2010). Sadržinski, publikacija pokriva osnovne informacije o EU i NATO koje su prilagođene uzrastu maturanata. Urednik izdanja je mr Bojan Baća.

11. STUDIJSKA POSJETA SJEDIŠTU NATO-A

Odsjek za javnu diplomatiju (PDD) NATO-a, organizovao je, u periodu od 14. do 16. marta 2010., studijsku posjetu delegacije iz Crne Gore Štabu NATO-a u Briselu i SHAPE-u (Vrhovnom štabu udruženih snaga Evrope) u Monsu.

U sastavu delegacije bili su predstavnici političkih partija **Borislav Banović** (SDP), **Časlav Vešović** (DPS), **Koča Pavlović** (PzP) i **Milan Knežević** (SNP); predstavnici NVO sektora i civilnog društva **Dritan Abazović** (Alfa Centar), **Dragana Marković** (Evroatlantski klub Crne Gore), **Miro Radunović** (SPONA), **Radomir Dević** (Udruženje raseljenih, izbjeglica i interno raseljenih lica u CG), **Radojica Bulatović** (Institut za medije), **Marko Čanović** (Centar za demokratsku tranziciju), **Vuk Maraš** (MANS) i **Nenad Koprivica** (CEDEM).

Delegacija je, 15. marta 2010., imala sastanak sa ambasadorom **V.Šukovićem** a sastanku su pored ambasadora Šukovića prisustvovali i članovi Misije: prvi savjetnik **Čedomir Fušić**, prvi sekretar **Ljiljana Janković** i kapetan fregate **D.Knežić**. Nakon uvodnog izlaganja ambasadora Šukovića, članovi delegacije su iskazali zainteresovanost za aktivnosti iz domena rada Misije pri NATO-u i koordinaciju aktivnosti Misije sa državnim organima nadležnim za proces evroatlantskih integracija.

12. RADIONICA ZA NOVINARE

Radionica za novinare na temu „Aspekti članstva Crne Gore u NATO i uporedna iskustva“ održana je 12. i 13. juna u Kolašinu. Organizator radionice bio je Koordinacioni tim za implementaciju Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama, a učestvovali su novinari

štampanih i elektronskih medija u Crnoj Gori, i to: RTCG, In tv, RTV Atlas, Montena tv, Antena M, Pobjeda, Dan, Vijesti, BETA.

Tokom radionice, obrađene su sljedeće teme: odnos medija prema NATO temama, ekonomski aspekti pridruživanja NATO, odnosi NATO i EU, vojni aspekti NATO, NATO i civilne katastrofe, a prenesena su iskustva novinara iz Makedonije. Predavači-gosti na radionici bili su **Dragan Pejanović**, koordinator KT, pomoćnik ministra unutrašnjih poslova i javne uprave **Zoran Begović**, novinarka ND Vijesti **Dušica Tomović**, novinarka iz makedonske TV A1 **Irina Gelevska**, analitičar ISSP mr **Ivan Jovetić**, predstavnici Ministarstva odbrane pukovnik mr **Mehmedin Tahirović** i pukovnik **Zoran Lazarević**.

Osnovna forma rada bila je diskusija, a novinari su istakli zadovoljstvo realizacijom radionice. Na ovaj način, Koordinacioni tim nastavlja uspješnu saradnju i uključivanje novinara u proces informisanja crnogorske javnosti o evroatlantskim integracijama naše zemlje.

13. SERIJA DISKUSIJA ZA CILJNE GRUPE – PENZIONERI, ORGANIZACIJE ZA ŽENSKA PRAVA, STUDENTI

Petim Akcionim planom predviđeno je održavanje diskusija za penzionere, organizacije za ženska prava i studente. U skladu s tim, diskusija za penzionere održana je **18. februara**, u prostorijama Udruženja penzionera u Podgorici. U diskusiji je pored predsjednika Udruženja penzionera **Veljka Golubovića** aktivno učestvovao šef Koordinacionog tima **Dragan Pejanović**. Takođe, koordinator **Dragan Pejanović** se sastao i sa penzionisanim službenicima Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije, Agencije za nacionalnu bezbjednost i Policijske akademije.

Diskusija namijenjena organizaciji za ženska prava na temu „Uloga žena u procesu evroatlantskih integracija“ održana je u okviru Foruma Odjela za rodnu ravnopravnost **19. marta** u hotelu Apart Premijer u Podgorici. Diskusiju je otvorila šefica Kancelarije za rodnu ravnopravnost **Nada Drobnjak**, a prezentaciju na temu „Crna Gora na putu u NATO - Žene i NATO“ održao je član Koordinacionog tima mr **Mehmedin Tahirović**. Diskusija je bila otvorena za medije, ali i pored toga što je tema diskusije bila od velike važnosti, imajući u vidu da žene čine preko 51% glasačke populacije, događaj nije adekvatno medijski ispraćen. U diskusiji su učestvovale predstavnice 22 organizacije koje se bave pitanjem žena, predstavnici Vlade CG i Skupštine CG sa ukupno 52 učesnika.

14. KONFERENCIJE ZA NOVINARE, GOSTOVANJA U MEDIJIMA, IZJAVE , SAOPŠTENJA

Izjave nosilaca implementacije Komunikacione strategije: Predsjednika Crne Gore, predsjednika Vlade Crne Gore, predsjednika Skupštine Crne Gore, poslanika, ministara, predsjednika Opština, članova Koordinacionog tima, održavanje konferencija za štampu i gostovanje u medijima omogućavale su aktivno informisanje o procesu evroatlantskih integracija, kao i pokrivanje medijskog prostora informacijama o NATO-u i aktivnostima koje Crna Gora preduzima.

Povodom svakog važnog događaja o aktivnostima Crne Gore u evroatlantskim integracijama, učesnici, predstavnici državnih organa davali su izjave za javnost, a o svim bilateralnim susretima na kojima je bilo riječi o evroatlantskim integracijama, publikovano je saopštenje za javnost. Takođe, predstavnici državnih organa i nosioci implementacije Komunikacione strategije učestvovali su u svim tematskim emisijama i odgovarali na pitanja iz oblasti evroatlantskih integracija.

Pored navedenih aktivnosti, događaji koji su izazvali posebnu pažnju medija bili su:

- Višednevna posjeta Predsjednika Vlade Crne Gore **Mila Đukanovića** Sjedinjenim Američkim Državama u januaru 2010. godine, tokom koje se susreo sa američkim potpredsjednikom **Džozefom Bajdenom** i državnim sekretarom **Hilari Klinton** i prilikom koje je iskazana puna podrška SAD-a daljim naporima Crne Gore do punopravnog članstva u NATO-u i Evropskoj Uniji;
- Službena posjeta Predsjedavajućeg Vojnog komiteta NATO admirala **Đampaola Di Paola** Crnoj Gori 21. i 22. januara 2010. godine tokom koje je održao predavanje na temu "Novi strateški koncept NATO-a" na Fakultetu političkih nauka u Podgorici;
- Učešće ministra inostranih poslova Crne Gore **Milana Roćena** na međunarodnoj konferenciji o Avganistanu u Londonu, 28. januara 2010. godine, koja je okupila 77 delegacija i preko 60 ministara inostranih poslova;
- Ispraćaj prvih oficira Vojske Crne Gore u misiju ISAF u Avganistanu početkom februara 2010. godine, koja je po riječima ministra **Bora Vučinića**, još od 2003. godine prepoznata od međunarodne zajednice kao ključna za očuvanje svjetskog mira;
- Susret ministra odbrane **Bora Vučinića** i direktora Direktorata za planiranje snaga NATO-a **Frenk Bolanda** u Podgorici, 05. februara 2010. godine, prilikom kojeg je ministar Vučinić iskazao zahvalnost na važnoj podršci NATO-a na planu reforme sistema odbrane u Crnoj Gori, kao i na putu evroatlantskih integracija;

- Posjeta državnog sekretara Ministarstva odbrane Federalne Republike Njemačke **Tomasa Kosendeja** Crnoj Gori 10. februara, koji je tom prilikom odao priznanje za progres koji je Crna Gora ostvarila u procesu evropskih i evroatlantskih integracija i apostrofirao značaj crnogorske kontribucije ISAF misiji;
- Susret ministra odbrane **Bora Vučinića** sa zamjenikom generalnog sekretara NATO-a ambasadorom **Klaudijom Bisonjierom** i ministrom odbrane Kraljevine Belgije **Piterom de Kremom** u Briselu, 22. februara 2010. godine, tokom kojeg je ministar **Vučinić** upoznao belgijske domaćine sa ostvarenim napretkom Crne Gore na putu evroatlantskih integracija i reformama sistema odbrane;
- Svečani ispraćaj prvog kontigenta Vojske Crne Gore u ISAF misiju u Avganistan, upriličen 06. marta 2010. godine, u kasarni „Milovan Šaranović“ u Danilovgradu;
- Posjeta komandanta Združene komande NATO-a i pomorskih snaga SAD za Evropu admirala **Marka Ficdžeralda** Crnoj Gori 18. marta 2010. godine, koji je tom prilikom istakao da se Crna Gora legitimisala kao odgovoran i pouzdan partner NATO-u u svim dosadašnjim fazama pristupnog procesa;
- Učešće ministra inostranih poslova **Milana Roćena** od 26 – 28. marta na Briselskom forumu, koji je okupio šefove država i vlada, zvaničnike i predstavnike nevladinih i akademskih institucija iz Evrope, Sjeverne Amerike i Azije, a na kojem su razmatrane teme vezane za bezbjednost u Avganistanu, odnose između Sjeverne Amerike i Evrope, kao i bezbjednosna arhitektura Evrope;
- Posjeta delegacije Ministarstva odbrane Republike Slovenije, na čelu sa ministarkom **dr Ljubicom Jelušić** Crnoj Gori 15. i 16. aprila 2010. godine, koja je posebno apostrofirala dobre rezultate četvorogodišnjih reformi u Ministarstvu odbrane Crne Gore;
- Učešće ministra inostranih poslova Crne Gore **Milana Roćena** na neformalnom sastanku ministara inostranih poslova zemalja članica NATO i ostalih zemalja kontributora u ISAF misiji, 23. aprila 2010. godine, koji je okupio predstavnike 46 država kontributora, kao i UN, EU i Avganistana, a kojim je predsjedavao generalni sekretar NATO Anders Fog Rasmussen, koji je posebno pozdravio prvo učešće crnogorskog ministra;
- Višednevna posjeta načelnika Generalštaba Vojske Crne Gore viceadmirala **Dragana Samardžića** SAD-u tokom koje se sastao sa načelnikom Združenog Generalštaba OS SAD admiralom **Majklom Mulenom**, komandantom Nacionalne garde generalom **Kregom**

Mekinlijem i Vrhovnim saveznim komandantom za transformacije generalom **Stefanom Abrialom**;

- Posjeta **Roberta Simonsa**, zamjenika generalnog sekretara NATO za bezbjednosnu saradnju i partnerstvo, Crnoj Gori 10. maja 2010. prilikom koje je istaknuto da je za Crnu Goru državni prioritet a za NATO takođe strateški važno da i ovaj dio jadranske obale bude integrisan u NATO strukture;
- Učešće ministra odbrane **Bora Vučinića** na Sastanku zemalja kontributora ISAF misije u Berlinu 12. maja 2010. godine na kojem su visoki predstavnici 17 zemalja koje učestvuju u ISAF misiji pod Regionalnom komandom Sjever, koju predvodi SR Njemačka, ponovili punu posvećenost jačanju mira i stabilnosti u Avganistanu u cilju uspješnog potpunog preuzimanja odgovornosti avganistanske vlasti za ukupnu nacionalnu bezbjednost;
- Posjeta ministra odbrane **Bora Vučinića** i načelnika Generalštaba Vojske Crne Gore viceadmirala **Dragana Samardžića** Avganistanu od 15. do 17. maja 2010. godine;
- Susret predsjednika Skupštine Crne Gore, **Ranka Krivokapića** sa rezidentnim ambasadorima zemalja EU i NATO 19. maja 2010. godine, prilikom kojeg je istaknuto da su zemlje EU i NATO osnovni partneri Crne Gore, kao i da naša država teži ispunjenju evropskih vrijednosti;
- Održavanje završne planske konferencije za vojno – medicinsku vježbu „Medceur 2010“ u Bečićima, od 25. do 27. maja 2010. godine;
- Učešće delegacije Skupštine Crne Gore na proljećnjem zasijedanju Parlamentarne skupštine NATO u Rigi, u Letoniji, na kojoj su plenarnoj ispred Sjeverno-atlantskog saveza govorili predsjednik PS NATO, **Džon Taner**, generalni sekretar NATO i predsjedavajući Savjeta NATO, **Anders Fog Rasmussen** i predstavnik Komande združenih snaga **Brunsum**, komandir-general **Egon Rams**;
- Održavanje završne planske konferencije „Combined Endeavor 2010“ 01. juna 2010. godine, u hotelu „Mediteran“ u Bečićima;
- Posjeta delegacije Kongresa SAD Crnoj Gori 02. juna 2010. godine, na čelu sa kongresmenom **Džon Tenerom**, a u kojoj su bili kongresmeni **Dejvid Skot** i **Denis Mur**, prilikom koje je Delegacija istakla da se Crna Gora legitimisala kao odgovoran i pouzdan partner NATO-u u svim dosadašnjim fazama pristupnog procesa;

- Učešće ministra odbrane **Bora Vučinića** na sastanku ministara odbrane zemalja članica NATO i kontributora ISAF misije u Briselu 11. juna 2010. godine, koji je na marginama sastanka razgovarao sa ministrom odbrane Velike Britanije dr **Lajam Foksom**, visokim civilnim predstavnikom NATO-a za Avganistan ambasadorom **Mark Sedvilom**, komandantom ISAF-a američkim generalom **Stenli Mekristalom** kao i sa kolegama iz regiona, prilikom čega je ponovljena podrška Crnoj Gori za nastavak uspješnog puta ka punopravnom članstvu u NATO;
- Kao i brojni bilateralni i multilateralni susreti prilikom kojih je Crna Gora podržana u procesu evroatlantskih integracija.

15. IZRADA MJESEČNOG NEWSLETTER-A

Izrada mjesečnog Newsletter-a je kontinuirana aktivnost na informisanju međunarodne javnosti o aktivnostima Crne Gore na putu u NATO.

Koordinacioni tim priprema mjesečne newslettere, koji se elektronskim putem dostavljaju ministarstvima odbrane i inostranih poslova zemalja članica NATO, diplomatsko-konzularnim predstavništvima zemalja članica NATO na rezidentnoj i nerezidentnoj osnovi, vojno-diplomatskim predstavništvima i najznačajnijim međunarodnim organizacijama (NATO, OSCE, UNDP). Koordinacioni tim je zaključio da se ubuduće newsletter dostavlja šefovima poslaničkih klubova, gradonačelnicima Glavnog grada i Prijestonice, predsjednicima opština, NVO partnerima i novinarima.

16. OKRUGLI STO ZA POSLANIKE

Cijeneci značaj informisanja poslanika i službenika Skupštine o evroatlantskim integracijama, Koordinacioni tim je Petim akcionim planom predvidio organizovanje aktivnosti u Parlamentu. Okrugli sto u koordinaciji sa predsjednicima Odbora za bezbjednost i odbranu i Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije, trebalo je da se održi u toku trajanja Akcionog plana. Međutim, održavanje okruglog stola je otkazivano više puta od strane predstavnika Skupštine, što je onemogućilo Koordinacioni tim da realizuje ovu aktivnost.

17. EDUKACIJA DRŽAVNIH I LOKALNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA O EVROATLANTSKIM INTEGRACIJAMA

Edukacija državnih i lokalnih službenika i namještenika o evroatlantskim integracijama počela je predavanjima na temu "Crna Gora na putu u NATO" **22. i 23. marta** u Podgorici i nastavila se **26. aprila** u

Bijelom Polju. Predavanje na temu „Međunarodna bezbjednost i Crna Gora – UN, NATO, EU i OEBS“ održano je **13. i 14. maja** u Podgorici i **17. maja** u Bijelom Polju. Drugi ciklus predavanja „Crna Gora na putu u NATO“ održao se **1. i 2. juna** u Podgorici i **17. juna** u Baru. Ciklus predavanja „Sistem nacionalne bezbjednosti Crne Gore“ organizovan je **14. i 15. juna** u Podgorici i **24. juna** u Rožajama. Kroz sistem obuke u 2 ciklusa na temu „Crna Gora na putu u NATO“ i po 1 ciklus na teme „Međunarodna bezbjednost i Crna Gora – UN, NATO, EU i OEBS“ i „Sistem nacionalne bezbjednosti Crne Gore“, od marta do juna 2010. godine, prošlo je 150 državnih službenika i namještenika. Za potrebe ove aktivnosti, Uprava za kadrove je pripremila i odštamala 1000 primjeraka priručnika „Crna Gora na putu za NATO“, i na poslednjoj strani ove publikacije je istaknut logo tima, kao i web adresa www.nato-montenegro.me.

18. PRESS KLIPPING

Agencija MAPA članovima Koordinacionog tima dostavlja **dnevne pres klipinge štampanih i elektronskih medija** na osnovu kojih se vrši evaluacija aktivnosti.

Na osnovu pres klipinga može se zaključiti da je javnost svakodnevno informisana o pitanjima integracije Crne Gore u NATO, kao i da je tema evroatlantskih integracija u samom vrhu medijskog interesovanja.

19. ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNJENJA

Istraživanje javnog mnjenja o stavovima građana Crne Gore o NATO integracijama **CEDEM** je realizovao u 16 crnogorskih opština. U istraživanju je učestvovalo 1026 ispitanika. Rezultati tog istraživanja su sljedeći :

- Najveći broj građana Crne Gore (59.6%) ima povjerenja u obrazovni sistem, zatim, u Predsjednika Crne Gore (55.5%), zdravstveni sistem (53.7%), te u Srpsku Pravoslavnu Crkvu i EU (50.1%);
- Javnost Crne Gore nije naročito zainteresovana za pitanja vojske i odbrane;
- Ogroman broj građana (67.5%) smatra da ne postoji rizik od vojne agresije na Crnu Goru;
- Glavne prijetnje po bezbjednost Crne Gore jesu organizovani kriminal (73.9%) i ekonomski i socijalni sukobi (56.8%);
- Većina građana podržava članstvo Crne Gore u Partnerstvu za mir;
- 32% građana bi na referendumu glasalo ZA članstvo u NATO a 40,1% bi bilo protiv, dok 28% nema stav;
- Iako je u odnosu na 2009 godinu broj pristalica NATO neznatno povećan, sa stanovišta dugoročnog trenda, sistematski se povećava broj pristalica NATO, a smanjuje broj protivnika NATO;

- Ukoliko bi Crna Gora pristupila NATO, to bi se najpozitivnije odrazilo na odnose između Crne Gore i SAD (54.4%) kao i odnose između Crne Gore i EU (52.3%);
- Veliki broj građana Crne Gore smatra da bi se članstvo u NATO negativno odrazilo na odnose između Crne Gore i Rusije (36.2%) kao i Crne Gore i Srbije (37%);
- Veliki broj građana smatra da bi najviše koristi od NATO imala vlast i vladajuće strukture (54.7%);
- Najveći broj građana (49.9%) nije u stanju da procijeni u kojim vojnim (mirovnim) misijama bi trebala biti uključena Vojska CG;
- Najveći broj građana Crne Gore (49.9%) smatra da u NATO odlučuje SAD;
- Najveći broj građana smatra da ukoliko bi postala članica NATO, Crna Gora ne bi imala uticaja na proces odlučivanja u ovoj organizaciji;
- Najveći broj građana (68%) smatra da o članstvu u NATO treba da odlučuju građani na referendumu;
- Iako je još uvijek veći broj protivnika NATO u odnosu na broj pristalica, većina građana (44%) smatra da će Crna Gora u perspektivi postati članica NATO, mada je broj ovih građana manji u poređenju sa 2009 godinom;
- Najveći broj građana (44.1%) nije u stanju da procijeni kakav bi uticaj priključenje NATO imalo uticaj na pristupanje EU.

20. IZVJEŠTAJ O IMPLEMENTACIJI AKCIONOG PLANA ZA PERIOD JANUAR-JUN 2010. GODINE

U skladu sa obavezom predviđenom Odlukom Vlade Crne Gore o osnivanju Koordinacionog tima za implementaciju Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama, Koordinacioni tim je pripremio ovaj Izvještaj i dostavio ga Vladi Crne Gore na razmatranje i usvajanje.

Nakon usvajanja, Izvještaj o implementaciji aktivnosti Akcionog plana biće preveden na engleski jezik i dostavljen NATO i ambasadorima država članica NATO u Crnoj Gori.

21. AKCIONI PLAN ZA PERIOD JUL – DECEMBAR 2010. GODINE

Rezultati sprovođenja Komunikacione strategije, istraživanje javnog mnjenja i Strateški plan komunikacije za period od dvije godine, bili su polazna osnova za pripremu sljedećeg Akcionog plana – za period 1. jul – 31. decembar 2010. godine, koji je dostavljen, takođe, Vladi na razmatranje i usvajanje. Novim akcionim planom uvažena je nova okolnost – prijem Crne Gore u MAP, čime se stvara potreba intenziviranja aktivnosti i ciljnog djelovanja na target grupe – protivnike i neodlučne.

DODATNE AKTIVNOSTI

1. SEMINARI I KONFERENCIJE O EVROATLANTSKIM INTEGRACIJAMA

Koordinacioni tim je u saradnji sa Ambasadom Republike Mađarske, uz učešće Odjeljenja za javnu diplomatiju NATO-a, organizovao seminar na temu „Iskustva Mađarske u procesu evroatlantskih integracija“, 27. januara 2010. godine u zgradi Ministarstva inostranih poslova. Seminar je bio namijenjen predstavnicima Koordinacionog tima i NVO koje su uključene u proces implementacije Komunikacione strategije. Istog dana je održana i pres konferencija na kojoj su se novinarima obratili šef Koordinacionog tima **Dragan Pejanović**, ambasador Mađarske u Crnoj Gori **Tibor Czazar** i predstavnica agencije Strategic marketing iz Beograda **Svetlana Logar**. U radnom dijelu konferencije učestvovala je i predstavnica Odjeljenja za javnu diplomatiju NATO-a **Despina Afanuli**.

Na konferenciji su predstavljeni rezultati istraživanja javnog mnjenja koje je realizovano u decembru 2009. godine. Članstvo Crne Gore u NATO podržava 40 odsto građana, a 72 odsto smatra da odluku o tome treba donijeti na referendumu, pokazalo je istraživanje Stratedžik marketinga.

Istraživanje koje je, u decembru prošle godine, urađeno za potrebe Koordinacionog tima za implementaciju Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama Crne Gore, pokazalo je da je 44 odsto građana protiv ulaska u NATO. Crnogorski građani, njih 21 odsto, najčešće navode bezbjednost i mir kao prednosti članstvo u NATO, ali čak 64 odsto ne vidi odnosno nije u stanju da navede nijednu prednost ulaska Crne Gore u Alijansu. Slanje vojnika na ratišta, odnosno u mirovne misije građani najčešće navode kao mane članstva u NATO-u, njih 20 odsto, ali 51 odsto građana nije moglo da navede nijednu manu. »Ukoliko bi sutra bio raspisan referendum sa pitanjem - Da li podržavate učlanjenje naše zemlje u NATO«, 40 odsto građana je odgovorilo da bi glasalo za, dok bi 44 odsto glasalo protiv«, kazala je predstavnica Stratedžik Marketinga, **Svetlana Logar**.

Po osam odsto ispitanika odgovorilo je da ne zna, ili da ne bi glasalo. Logar je ukazala da je u odnosu na istraživanje iz 2005. kada je 29 odsto građana podržavalo ulazak Crne Gore u NATO, taj procenat znatno povećan. Ona je kazala da se mnogi građani opredjeljuju za ili protiv članstva bez jasnih činjenica ili informacija za takav stav. Prema njenim riječima, trenutni procenat građana Crne Gore koji podržavaju ulazak u NATO jednak je procentu te podrške u Hrvatskoj, godinu prije priključivanja te zemlje Alijansi. Takva situacija bila je i u Mađarskoj.

Istraživanje je pokazalo da blizu trećine crnogorskih građana ima pozitivan utisak o NATO-u, dok 44 odsto njih ima negativan. Logar je istakla da je prema istraživanju iz 2005., samo osam odsto građana imalo pozitivan utisak o NATO-u. Najveći procenat, 43 odsto, građana ima pozitivan stav o NATO-u jer smatra da pruža bezbjednost i sigurnost. »Bombardovanje Srbije i Crne Gore dominantno se pojavljuje kao odgovor na pitanje zašto je utisak o NATO-u nepovoljan, i takav stav ima 40 odsto građana«, kazala je Logar.

Velika većina, 72 odsto građana, smatra da odluku o članstvu treba donijeti na referendumu, 23 odsto navodi da to treba odlučiti u parlamentu, dok je pet odsto građana odgovorilo da ne zna. Čak 79 odsto građana očekuje da će Crne Gora postati član NATO-a, bez obzira na to šta oni misle o tome, dok 11 odsto ne očekuje takav ishod. Većina crnogorskih građana, 58 odsto, smatra da bi ulazak Crne Gore u NATO doprinio bržem ulasku u EU, a 42 odsto njih smatra da to nema veze jedno sa drugim. Odlazak u mirovne misije u okviru NATO-a biće dobrovoljan, smatra 55 odsto građana, dok 33 misli da nije tako.

Istraživanje je pokazalo da bi se većina građana, 52 odsto, prije opredijelila za članstvo u NATO-u, nego za povratak narodne armije. Trećina građana, prema istraživanju, smatra da nijesu dobro informisani o temama vezanim za pridruživanje NATO-u, dok 35 smatraju da su prilično ili u potpunosti informisani. Logar je pojasnila da oni građani koji su rekli da su bolje informisani podržavaju članstvo Crne Gore u NATO, dok su oni koji bi glasali protiv i neopredijeljeni manje zainteresovani za teme vezane za članstvo u Alijansi. »Očigledno da građani nijesu svjesni pitanja važnosti priključenja Crne Gore u NATO«, istakla je Logar.

Građani se o političkim događajima, uključujući i priključenje NATO-u, najčešće informišu preko televizije, 70 odsto, i novina 22 procenata. Ukoliko bi bio raspisan referendum sa pitanjem - da li podržavate ulazak Crne Gore u Evropsku uniju, 83 odsto građana bi odgovorilo potvrdno, a devet odsto odrično.

Koordinator Koordinacionog tima za implementaciju komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama, **Dragan Pejanović**, kazao je da se javno mnjenje znatno promijenilo od donošenja Strategije. »Koordinacioni tim ne vodi kampanju promocije NATO-a, mi informišemo građane o tom procesu, u saradnji sa medijima, NVO, međunarodnim organizacijama, NATO-om, Univerzitetom«, naveo je on. Prema njegovim riječima jako je važno da je 90 odsto crnogorskih građana bilo u prilici da se informiše o tom pitanju, bez obzira na to da li imaju pozitivan ili negativan stav.

Mađarski ambasador **Tibor Česar** rekao je da njegova zemlja nije osjetila nijednu lošu stranu članstva u NATO već samo koristi. »Članstvom u NATO nećete riješiti sve probleme društva, to je bilo naše iskustvo, ali smo iskusili i da bezbjednost košta, u finansijskom smislu, i u smislu ulaganja dodatne energije u taj proces«, rekao je on. Prema njegovim riječima, treba obezbijediti adekvatna sredstva koja NATO zahtijeva. »Ali bez članstva u NATO, održavanje istog nivoa bezbjednosti u državi koštalo bi mnogo više«, rekao je mađarski ambasador.

Stratedžik marketing je podatke da danas prezentirano istraživanje prikupio telefonskim putem, na uzorku od 810 anketiranih. Ciljna populacija su bili građani od 18 i više godina. Podaci su prikupljeni od 11. do 15 decembra prošle godine, a iz Stratedžik marketinga su saopštili da je marginalana greška plus/minus 3,2 odsto.

2. AKTIVNOSTI NVO PARTNERA KOORDINACIONOG TIMA

NVO Alfa centar je u periodu 01. januar – 30. jun organizovala veliki broj aktivnosti posvećenih evroatlantskim integracijama. Tako je u februaru održano predavanje mađarskog ambasadora Tibora Czaszara na temu „Značaj članstva u NATO“ u Info NATO kancelariji u Nikšiću; održana je radionica sa mladima Crvenog krsta Nikšić na temu „NATO i humanitarne katastrofe – značaj regionalne saradnje. Tokom marta mjeseca održano je predavanje „Uloga NATO-a u Avganistanu, Kosovu i Mediteranu“ u Policijskoj akademiji u Danilovgradu; održan sastanak i diskusija sa članovima „Udruženja raseljenih, izbjeglih i prognanih u Crnoj Gori“ na temu „Crna Gora i NATO – iskustva iz regiona, naučene lekcije“. U aprilu britanska ambasadorica Catherine Knight – Sands posjetila je Info NATO kancelariju i sa mladima Nikšića razgovarala o NATO-u i evroatlantskim integracijama Crne Gore. U maju je organizovana javna tribina u saradnji sa Koordinacionim timom na temu „Zajedno u Evropi, sigurni u NATO“ u Nikšiću; izabrani su predstavnici Crne Gore na međunarodnom takmičenju Aliante koje se održava u Gruziji 28.06.2010. Takođe u okviru aktivnosti Info NATO kancelarije uručene su donacije Fakultetu političkih nauka, Omladinskom klubu Crvenog krsta Nikšić, Policijskoj akademiji, Udruženju studenata prava – ELSA, Gimnaziji „Stojan Cerović“, Udruženju raseljenih, izbjeglih i prognanih u Crnoj Gori“.

NVO Spona je u saradnji sa partnerskim organizacijama iz Mreže koju je formirala, sprovodila Projekat „ NATO integracije kroz prizmu NVO sektora sa sjeveroistoka Crne Gore“. Od januara do kraja marta imala je sedam aktivnosti na području opština: Plav, Andrijevica, Rožaje i Berane. Tako su u pomenutom periodu organizovane i održane panel diskusije u Plavu (29.01.2010.), tribina u Beranama (24.02.2010.), tribine u Rožajama (24. 03. i 30.06.2010.). Osim pomenutog, predstavnici NVO „Spona“, u okviru navedenog Projekta, imali su i zapažene medijske nastupe na lokalnim radio stanicama.

ZAKLJUČAK

Na osnovu gore navedenog može se zaključiti da je V šestomjesečni Akcioni plan uspješno realizovan. Težište aktivnosti koje su realizovane u ovom periodu, bilo je usmjereno na pravovremeno i objektivno informisanje građana Crne Gore o evroatlanskim integracijama.

U ovom periodu je povećan broj javnih tribina, emisija u elektronskim medijima i drugih oblika direktne komunikacije sa građanima, koje su proistekle iz intenziviranja aktivnosti sa partnerima. Odgovori koji su dati značajno su doprinijeli pravazilaženju nekih od predrasuda, stereotipa i zabluda koje postoje kod građana o procesu priključenja Crne Gore u NATO.

Kako je pokazalo i poslednje istraživanje javnog mnjenja, koje je realizovao CEDEM, u julu ove godine, broj pristalica NATO povećan je sa stanovišta dugoročnog trenda, a broj protivnika je smanjen. Time se potvrđuje uspješnost realizovanih aktivnosti implementacije Komunikacione strategije o evroatlanskim integracijama Crne Gore. Naravno, postoji potreba nastavka djelovanja u cilju pravovremenog i objektivnog informisanja svih struktura crnogorskog društva o ovom procesu.